

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Кравченко К. А.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

За останні десять років навчання із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій стало звичними для більшості вищих та загальноосвітніх навчальних закладів усього світу. Актуальним також є використання мультимедійних засобів при викладанні мов, оскільки політика освітніх систем у галузі вивчення мов спрямовується не тільки на те, щоб молодь вивчала якомога більше мов, а й на розвиток тих вмінь, що дозволяють бути мобільними, поінформованими, де мова виступає засобом донесення інформації, перш за все через мультимедійні канали.

Серед українських та зарубіжних дослідників, хто торкається питання застосування мультимедійних технологій при навчанні, слід виокремити таких: В.Ю. Биков, Ю.О.Жук, М.І.Жалдак, Р.С. Гуревич, В.Ф. Шолохович, В.Г. Афанас'єв, Ю.М. Батурін, Д. Белл, Н. Вінер, Л.М. Землянова, М.М. Мазур, А.Д. Урсул, Р.О. Бріен, П. Росс (P. Ross), А. Девід (A. David) та ін..

За останні роки до таких засобів, що отримали назву засобів мультимедіа, були віднесені пристрої для запису і відтворення звуку, фото і відео зображень.

При використанні інформаційних технологій у **проектній діяльності** значно зростає не тільки швидкість розробки проекту, але і, що важливіше, зростає якість готового проекту. Проект, розроблений за допомогою інформаційних технологій, набуває нової суті - стає мультимедійним. При цьому, працюючи над проектом, як студент, так і викладач оволодівають новими, раніше не вивченими навиками, які сьогодні украй необхідні.

Ефективне використання **опорних схем і опорних сигналів.** За допомогою цих прийомів учбовий матеріал, з одного боку, розчленовується, а з іншої - об'єднується у великі блоки, що допомагають цілісному його сприйняттю.

Мультимедійна презентація дає змогу викладачеві підтримувати високий рівень розумової активності студентів, тому що може містити інформацію як у наочній (графічний матеріал, фотографії, малюнки, відео тощо), так і в абстрактній (символи, знаки, моделі тощо) формах і забезпечувати застосування образно-емоційних, вербальних і невербальних способів передачі інформації і контакту з аудиторією.

Інтерактивні електронні робочі зошити (ЕРЗ) призначено для короткого викладу окремих питань навчального матеріалу, організації самостійної роботи, організації й відображення діяльності з безперервного використання зворотного зв'язку того, хто навчає, і того, хто навчається. ЕРЗ - це фактично набір форм, бланків, таблиць, які заповнюються під час проведення занять, передбачених програмою курсу. У них також наведено поточні самостійні й контрольні роботи, вхідні та підсумкові тести та інші навчальні завдання.

Досить часто використовуються опорні електронні конспекти. Спочатку це були готові конспекти, а потім студентам давали завдання самостійної розробки опорних конспектів. Опорний конспект дозволяє студентам глибше розібратися в матеріалі, що вивчається; допомагає викладачеві наочно представити весь матеріал, що вивчається, сконцентрувати увагу на окремих, найбільш важких місцях матеріалу, що вивчається, багато разів повторювати матеріал, що вивчається.

Електронний посібник має таку структуру: назва дисципліни, мета і завдання дисципліни, модулі курсу і теми практичних та семінарських занять, основні питання семінарських занять, література, тестові завдання. Кожен елемент структури містить гіперпосилання на відповідний теоретичний матеріал. Перевагою даного посібника є те, що студенти мають можливість в індивідуальному темпі опрацювати теоретичний матеріал даного курсу.

Навчання з використанням новітніх інформаційних технологій викликає в студентів інтерес, стимулюючи працювати всіх, навіть слабо підготовлених. Якість знань при цьому відчутно зростає.

Сучасні АНК ІМ можуть широко використовуватися для ознайомлення студентів з новим мовним матеріалом, новими зразками, на етапі тренування та застосування знань, навичок і вмінь. За їх допомогою студенти мають можливість виконувати такі види навчальної діяльності:

- тренуватися у правописі;
- вивчати лексичний матеріал;
- удосконалювати розуміння аудіотексту;
- розвивати техніку читання;
- вивчати граматику;
- навчатися писемного мовлення;
- тренувати вимову.

Комп'ютер дозволяє моделювати умови комунікативної діяльності, реалізовувати їх у різноманітних тренувальних вправах ситуативного характеру [1].

Іншою інтегративною фазою в КНІМ є Інтернет, який дає студентам доступ до інформації, включаючи аудіювання, читання і письмо. Студенти можуть працювати в комунікативному середовищі в реальному часі або вибирати засоби, які дадуть їм змогу створити і перевірити повідомлення; зайти на форум і поспілкуватися з одним або декількома співбесідниками. Електронна пошта дозволяє студентам підтримувати зв'язки з носіями мови, спонукає їх до діалогу з ними.

Усе існуюче програмне забезпечення можна поділити на такі види:

1. Комп'ютерні словники.
2. Електронні енциклопедії.
3. Програми комп'ютерного перекладу.
4. Автоматизовані навчальні курси з іноземної мови.
5. Комп'ютерні мовні ігри.
6. Автоматизовані тестові системи.

Основними методичними та дидактичними вимогами до АНК ІМ для навчання іноземної мови є такі:

- структура навчальних комп'ютерних програм;

- відповідність основним дидактичним принципам навчання: свідомості, активності, комунікативності, індивідуалізації та інтенсифікації;
- довговічність (порівняно з іншими носіями аудіо- та відеоінформації);
- використання техніко-дидактичних можливостей комп'ютера: кольору, графіки, звуку, анімації, функціональних шумів, ін.;
- використання мовних ігор;
- організація постійного розгалуженого зворотного зв'язку зі студентом у процесі виконання комп'ютерних вправ;
- спрямованість на ліквідацію та запобігання типовим помилкам;
- використання явного та неявного оцінювання результатів роботи студента з курсом;
- використання лексико-граматичних коментарів, граматичних та фонетичних довідників, автоматизованих словників та чітких інструкцій;
- оформлення курсу, доступність, цікавість, ефективність.

Крім того, слід взяти до уваги три моделі використання комп'ютера при вивченні іноземної мови:

1. комп'ютер – викладач;
2. комп'ютер – стимул до спілкування;
3. комп'ютер – засіб когнітивного розвитку.

Наш досвід у використанні комп'ютерів у контексті викладання іноземних мов пов'язаний з використанням таких типових програмних засобів: English Platinum 2000 та Triple Play Plus.

English Platinum 2000 призначений для самостійного вивчення англійської мови, є ефективним засобом для освоєння розмовної та писемної англійської мови. Курс складається з 6 самостійних частин: Dialogues, Phonetics, Texts, Vocabulary, Grammar, Film.

Triple Play Plus! – це вдосконалена лінгвістами Нью-Йоркського університету Syracuse версія попереднього АНК. У курсі передбачено 6 тем: "Їжа", "Числа", "Дім та офіс", "Подорожі і транспорт", "Люди", "Діяльність", які пропонується опрацювати в трьох різних за складністю рівнях.

Література:

1. Аскоянц П.Г., Чекаль Г.С., Сердюков П.І. Основи методики створення та застосування комп'ютерних програм у навчанні іноземних мов. – К: КДПШМ. – 108с.
2. Буряк В. Керування самостійною роботою студентів // Вища школа. — 2001. — № 4—5.
3. Деревнина А. Ю. Принципы создания электронных учебников // Открытое образование. — 2001. — № 2.
4. Кужель О.М., Коваль Т.І. Використання персонального комп'ютера у вивченні іноземних мов// Нові інформаційні технології навчання в навчальних закладах України: Науково-методичний збірник: – Вип. 8: Педагогіка / Редкол.: І.І. Мархель (гол. ред.) та ін. – Одеса: Друк, 2001. – 242 с.
5. Gavalis B. Computers and the EFL Class: Their Advantages and Possible Outcome. English Teaching Forum, Vol. 35, № 4, 1998. – 64с.